

Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет
Кафедра філософії та суспільних наук

СИЛАБУС
СОЦІОЛОГІЯ
вибіркова компонента

рівень вищої освіти (магістерський)	другий
галузь знань	22 «Охорона
здоров'я»	
спеціальність	229 «Громадське здоров'я»
кваліфікація освітня	Магістр громадського
здоров'я	Магістр громадського
кваліфікація професійна	
здоров'я	
освітньо-професійна програма	Громадське
здоров'я	
форма навчання	заочна

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Прізвище, ім'я, по батькові викладача, науковий ступінь, учене звання	Прокопенко Вікторія Вікторівна, кандидат філософських наук
Профайл викладача	https://college.pdmu.edu.ua/structure/cycle-comissions/z-pitan-gumanitarnoyi-ta-socialno-ekonomichnoyi-pidgotovki
Контактний телефон	+380991420574
E-mail:	biletskavikaprokopenko@gmail.com
Сторінка кафедри на сайті ПДМУ	https://philosophy.pdmu.edu.ua/

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Обсяг навчальної дисципліни

Кількість кредитів 3 / 90 годин, із них:

Лекції (год.) – 6;

Практичні заняття (год.) – 6;

Синхронне (год.) – 12;

Асинхронне (год.) – 24;

Самостійна робота (год.) – 42;

Вид контролю – залік

Політика навчальної дисципліни

Особливості вивчення дисципліни «Соціологія» визначаються політикою університету та кафедри щодо організації освітнього процесу.

При опануванні дисципліни ми дотримуємося Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному медичному університеті. (<https://www.pdmu.edu.ua/n-process/departament-npr/normativni-dokumenti>).

Положення про заочну форму навчання в Полтавському державному медичному університеті <https://drive.google.com/file/d/1e8ra8Fi73OwTilKJ6pUaTN1Ep6OgjXAB/view>.

Вивчення дисципліни буде проходити в міжсесійний період (синхронні, асинхронні заняття). Синхронні заняття проводяться на платформі для дистанційних зустрічей ZOOM. Асинхронні заняття проводяться на навчальній платформі Google-class, доступ до платформи здобувачі освіти отримують на першому контактному занятті.

Здобувачу вищої освіти необхідно виконувати графік навчального процесу та вимоги навчального плану; відвідувати всі види навчальних занять, передбачені навчальним планом; завчасно приходити на заняття; дотримуватись правил техніки безпеки; всебічно оволодіти знаннями та вміннями, які будуть необхідні майбутньому висококваліфікованому спеціалісту; бути відкритими до знань та нової інформації.

При наявності пропущених занять здобувач вищої освіти діє відповідно до Положення про відпрацювання пропущених занять і незадовільних оцінок здобувачами вищої освіти Полтавського державного медичного університету (<https://www.pdmu.edu.ua/n-process/departament-npr/normativni-dokumenti>)

Політика курсу спрямована на формування у здобувачів вищої освіти критичного і конструктивного мислення. Підготовка та участь у практичних заняттях передбачає: ознайомлення з програмою навчальної дисципліни та планами практичних занять; вивчення теоретичного матеріалу; опрацювання питань запропонованих для самостійного вивчення, вміння шукати і вивчати потрібну літературу.

Вивчення навчальної дисципліни «Соціологія» вимагає: відвідування лекцій, підготовки до практичних занять; виконання самостійної роботи згідно з навчальним планом, яка регламентована Положенням про організацію самостійної роботи студентів в Полтавському державному медичному університеті (<https://www.pdmu.edu.ua/n-process/departament-npr/normativni-dokumenti>)

Відповідь здобувача освіти повинна демонструвати ознаки самостійності виконання завдань для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей), відсутність ознак плагіату. Академічна доброчесність є фундаментом сталого розвитку вищої освіти та моральним імперативом для її

подальшого вдосконалення. Ми дотримуємося політики академічної доброчесності, визначеної Положенням про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти та співробітників Полтавського державного медичного університету (https://www.pdmu.edu.ua/storage/sections_nv/docs_links/Sj670MBVmC9qGVuTmHU8k9ZGKuX3DlzIwRNr8pBu.pdf) та «Кодексом академічної доброчесності Полтавського державного медичного університету» (https://www.pdmu.edu.ua/storage/sections_nv/docs_links/w06zPTIU3h58RxfeqTTwy7bSS9MTlfSDrxtHezK6.pdf?_ga=2.49057135.857718258.1635096998-531967637.1630368802).

Організація викладання курсу може проходити за наказом ректора університету з використанням дистанційних технологій навчання відповідно до Положення про дистанційну форму навчання в Полтавському державному медичному університеті (https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/03JNND8Ilh5H8KhDdFbMIJPEIQnAzB7UNwxCvRGy.pdf).

При оцінюванні результатів навчання керуємося Положенням про організацію та методику проведення оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті (<https://www.pdmu.edu.ua/n-process/department-npr/normativni-dokumenti>). Якщо ви не згодні з результатами оцінювання, скористайтеся рекомендаціями Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти (<https://www.pdmu.edu.ua/n-process/department-npr/normativni-dokumenti>). Після здійснення вибору дисципліни «Соціологія», вона стає обов'язковою для вивчення та включається до індивідуального навчального плану студента!

Опис навчальної дисципліни (анотація)

Соціологія – це інтегративна, міждисциплінарна наука, яка містить основи знань багатьох природничих, соціальних та гуманітарних дисциплін, що забезпечує появу нових галузей соціологічного знання. Вивчення дисципліни дасть можливість здобувачам освіти сформувати погляди на суспільство як на складний, але цільний і динамічний організм, та на своє місце як людини і як фахівця в суспільній системі. У програмі дисципліни велику увагу приділено вивченню спеціальних соціологічних теорій. Вивчення тем навчальної дисципліни сприятиме формуванню світоглядних позицій і переконань щодо ролі медицини та медичного працівника в суспільстві.

Пропонований курс допоможе набути важливих умінь і навичок, розвинути компетенції для навчання, професійної наукової діяльності і сприятиме отриманню змістовних знань з дисципліни та набуття практичних навичок відповідно до запитів.

Предметом вивчення «Соціології» є теоретичні концепції соціології, практичні навички проведення соціологічних досліджень з актуальних проблем сучасного життя людини в суспільстві.

Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни (міждисциплінарні зв'язки)

Пререквізити визначаються інтегрованим характером навчальної дисципліни, що тісно пов'язана з низкою навчальних дисциплін (філософія, громадське здоров'я, українська мова за професійним спрямуванням тощо), знання змісту яких є необхідним для розуміння та засвоєння основних аспектів ключових компетенцій.

Постреквізити: соціологія як курс гуманітарної освіти пов'язаний з багатьма дисциплінами соціально-гуманітарного циклу, зокрема: з соціальною філософією, що вивчає розвиток суспільства; з педагогікою як наукою про виховання, освіту і навчання; з психологією як наукою, що вивчає психічні явища та поведінку людини; з історією, оскільки наука має свій історичний розвиток і відігравала значну роль у процесі становлення багатьох історичних особистостей та іншими дисциплінами.

Мета та завдання навчальної дисципліни:

Метою курсу є формування знання про предмет, структуру, історію, понятійний апарат, основні теоретичні напрямки та дослідницькі методи сучасної соціології, опанування соціологічними знаннями про сучасне суспільство з опорою на першоджерела, статистичні та соціологічні матеріали, а також розвиток соціологічного світосприйняття.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни є:

- аналіз суспільства як цілісної системи та її складових елементів;
- вивчення предмету, структури, функцій, принципів, методів, основних категорій та законів

- соціології як науки;
- ознайомлення з особливостями становлення соціології як самостійної науки;
- вивчення структури та змісту спеціальних соціологічних теорій;
- вивчення теоретичних основ проведення прикладних соціологічних досліджень, а також основних методів збору, обробки, аналізу результатів соціологічних досліджень;
- аналіз шляхів реалізації результатів соціологічних досліджень і соціальних технологій у суспільній практиці.

Компетентності та результати навчання згідно з освітньо-професійною програмою, формуванню яких сприяє дисципліна (інтегральна, загальні, спеціальні)

Дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

Інтегральна:

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі громадського здоров'я або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні:

- Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.
- Здатність до абстрактного мислення й генерування ідей.
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- Відповідально і наполегливо ставитись до завдань і взятих обов'язків.
- Здатність працювати в команді та брати на себе відповідальність.
- Здатність до конструктивної взаємодії з іншими людьми, незалежно від їх походження та особливостей культури, і поваги до різноманітності.
- Здатність навчатися та самонавчатися.
- Здатність бути критичним та самокритичним.
- Здатність знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел.

Результати навчання для дисципліни:

по завершенню вивчення навчальної дисципліни студенти повинні

знати:

- основні етапи розвитку соціологічної думки і сучасні напрями її розвитку;
- визначення суспільства як соціальної реальності і цілісної саморегулюючої системи;
- основи соціальної диференціації та вплив її на людину;
- основні соціальні інститути, що забезпечують розвиток суспільства;
- механізми виникнення і способи розв'язання соціальних конфліктів;
- соціальну суть особистості, поняття соціалізації;
- соціальну суть праці;
- соціальні відносини, які формуються в трудовому колективі;
- теоретичні основи механізмів функціонування демократії;
- суть етнічних процесів та міжетнічних відносин;
- вплив релігії на суспільне життя;
- значення шлюбних відносин та сімейного життя для людини і суспільства;
- роль у суспільстві медицини як соціального інституту;
- зв'язок медицини з іншими соціальними інститутами та галузями суспільного життя;
- методику проведення соціологічних досліджень в медичній галузі.

вміти:

- аналізувати явища соціального життя;
- орієнтуватися у системі зв'язків медицини та соціального життя;
- визначати роль соціальних впливів на здоров'я людини;
- орієнтуватися в реаліях економічного та політичного життя сучасного суспільства;

Структура навчальної дисципліни

Зміст змістових модулів і тем	Кількість годин у тому числі						
	Усього	Лекції	Семінари	Практичні	СРС	Дистанційне навчання	
						Синхронне	Асинхронне
Модуль 1. Соціологія							
Соціологія як наука	8	2		2	4		2
Історія становлення соціології	4				2		
Суспільство як соціальний організм	8				4	2	2
Особистість. Соціалізація особистості	10	2			4	2	2
Соціологія економіки. Соціологія праці. Управління трудовим колективом	6				2	2	2
Соціологія політики	4				2		2
Етносоціологія	8				4	2	2
Соціологія релігії	2						2
Соціологія сім'ї та шлюбу. Гендерні відносини	8				4		4
Соціологія медицини та здоров'я	2						2
Соціологія конфлікту	6			2	4		
Соціологія молоді	4				2		2
Соціологія громадської думки	4				4		
Глобальні проблеми сучасності	4				2	2	
Методика проведення соціологічних досліджень	12	2		2	4	2	2
Разом	90	6		6	42	12	24

Тематичний план лекцій із зазначенням основних питань, що розглядаються на лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Соціологія як наука 1. Соціологія та її місце в системі сучасних наук. Об'єкт і предмет соціології 2. Закони і категорії соціології 3. Структура та рівні соціологічного знання 4. Функції соціології та її зв'язок з іншими науками	2
2.	Особистість. Соціалізація особистості 1. Соціологія особистості: поняття, зміст, проблеми 2. Соціалізація особистості 3. Чинники соціалізації 4. Адаптація та інтеріоризація 5. Поведінка особистості. Соціальна активність.	2
3.	Методика проведення соціологічних досліджень 1. Сутність і типологія соціологічного дослідження 2. Структура програми соціологічного дослідження 3. Основні методи збирання соціологічної інформації 4. Анкета – інструмент отримання емпіричних даних	2
	Разом	6

Тематичний план практичних занять за модулями і змістовими модулями із зазначенням основних питань, що розглядаються на практичному занятті

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Соціологія як наука та навчальна дисципліна 1. Соціологія як наука і навчальна дисципліна 2. Методологія, категорії і закони соціології 3. Система та завдання соціології	
2	Соціологія конфлікту 1. Соціальна природа та функції конфлікту 2. Структура конфліктів 3. Соціологічний аналіз конфлікту 4. Управління соціальними конфліктами	
3	Методика проведення соціологічних досліджень 1. Конкретно-соціологічне дослідження: поняття, види. 2. Програма і робочий план. Вибірка. 3. Методи збору соціологічної інформації	
	Разом	6

Теми дистанційного навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Соціологія як наука	2
2	Суспільство як соціальний організм	4
3	Особистість. Соціалізація особистості	4
4	Соціологія економіки. Соціологія праці. Управління трудовим колективом	4
5	Соціологія політики	2
6	Етносоціологія	4
7	Соціологія релігії	2
8	Соціологія сім'ї та шлюбу. Гендерні відносини	4

9	Соціологія медицини та здоров'я	2
10	Соціологія молоді	2
11	Глобальні проблеми сучасності	2
12	Методика проведення соціологічних досліджень	4
	Разом	36

Самостійна робота

№/ зп	Назва теми	Кількість годин
	Модуль 1. Соціологія	
1.	Підготовка до практичних занять – теоретична підготовка	18
2.	Опрацювання питань, що не входять до плану аудиторних занять	24
2.1.	Соціологія як наука 1. Понятійно-категоріальний апарат соціології 2. Категорії визначеності 3. Категорії зумовленості 4. Категорії вибору	2
2.2.	Історія української соціології 1. Українська соціологія: суспільно-історичний та ідеологічний контексти 2. Соціологічні погляди М.Драгоманова 3. Соціологічні погляди В.Липинського 4. Українська соціологія часів незалежності	2
2.3.	Суспільство як соціальний організм 1. Ключові проблеми у межах соціології суспільства 2. Базові соціальні інститути та їх функції	2
2.4.	Особистість. Соціалізація особистості 1. Соціальна діяльність та соціальна поведінка 2. Основні теорії соціалізації	2
2.5.	Соціологія політики 1. Держава як суб'єкт політики 2. Соціологія громадянського суспільства	2
2.6.	Етносоціологія 1. Соціально-етнічні процеси в Україні 2. Етномовні процеси в українському просторі	2
2.7.	Соціологія сім'ї та шлюбу. Гендерні відносини 1. Альтернативні форми сім'ї 2. Конкубінат 3. Фіктивний шлюб 4. Громадянська угода солідарності 5. Поняття гендерних стереотипів 6. Види гендерних стереотипів	4
2.8.	Соціологія конфлікту 1. Конфлікти у сфері сім'ї 2. Конфлікти у сфері управління	2
2.9.	Соціологія молоді 1. Соціологія молоді як галузь соціологічного знання 2. Життєві стратегії молоді	2
2.10.	Соціологія громадської думки 1. Громадська думка як предмет дослідження 2. Основні властивості та характеристики громадської думки 3. Структура громадської думки	4
	Разом	42

Індивідуальні завдання підготовка доповідей, рефератів, фіксованих виступів, доповідей та виступів на засіданнях круглого столу, конференціях, публікація тез і статей. Враховуючи академічні свободи, теми обираються самостійно, корелюються з тематикою занять і узгоджуються з викладачем.

Нагадуємо: Ваші роботи підлягатимуть перевірці на відсутність плагіату відповідно до Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти та співробітників Полтавського державного медичного університету

https://www.pdmu.edu.ua/storage/n_process_vimo/docs_links/88o0ZHjaf3yP9IvQe51EoRkqhgN3UWIob7oh41np.pdf

Перелік питань, який повинен засвоїти студент при вивченні навчальної дисципліни (форма контролю – залік)

1. Предмет і об'єкт соціології як науки.
2. Структура соціології.
3. Значення соціології для розвитку медицини.
4. Передумови виникнення соціології.
5. Основні етапи становлення і розвитку соціології як науки.
6. Зародження та становлення соціології медицини.
7. Роль соціологічних досліджень у вирішенні проблем в системі охорони здоров'я та розвитку медичної науки.
8. Види соціологічних досліджень.
9. Програма соціологічного дослідження.
10. Вибіркове соціологічне дослідження. Методи формування вибірки.
11. Анкети та опитувальні листи.
12. Основні теорії походження суспільства.
13. Основні підходи до вирішення проблеми типологізації суспільства.
14. Соціальна структура суспільства.
15. Соціальна стратифікація.
16. Зв'язок між здоров'ям населення та соціальною диференціацією.
17. Соціальна взаємодія і соціальні зв'язки.
18. Соціальні конфлікти та шляхи їх розв'язання.
19. Людина як біосоціальна система.
20. Соціальний статус і соціальна роль.
21. Соціальна мобільність.
22. Особистість як предмет вивчення медичної соціології.
23. Поняття "соціалізація".
24. Механізми соціалізації особистості.
25. Основні етапи процесу соціалізації.
26. Економічне життя. Функції економіки.
27. Економічні моделі організації системи охорони здоров'я.
28. Праця як соціальний процес.
29. Проблема пошуку шляхів підвищення продуктивності праці в соціології.
30. Трудовий колектив. Функції трудового колективу.
31. Структура трудового колективу.
32. Соціально-психологічний клімат трудового колективу.
33. Конфлікт у трудовому колективі та шляхи його розв'язання.
34. Політична сфера суспільного життя.
35. Поняття про владу.
36. Політичний режим.
37. Механізми, що забезпечують функціонування демократичного суспільства.
38. Політична система суспільства.
39. Політична система України.
40. Поняття про етнос та націю.

41. Національно-етнічні процеси і відносини.
42. Національне питання та націоналізм як соціальне явище.
43. Релігія: структура, функції, класифікація.
44. Релігійні процеси в Україні.
45. Взаємозв'язок релігії і медицини як соціальних інститутів.
46. Сім'я як специфічна мала соціальна група і як важливий соціальний інститут.
47. Поняття про шлюб. Історичні форми шлюбу.
48. Класифікація сім'ї.
49. Сучасні тенденції розвитку шлюбних та сімейних відносин.
50. Умови життя сім'ї та вплив їх на стан здоров'я людини.
51. Проблема гендерної рівності в суспільстві та зокрема, у галузі охорони здоров'я.
52. Демографічні процеси.
53. Роль медицини у забезпеченні відтворення населення та плануванні сім'ї.
54. Предмет соціології медицини.
55. Медицина як професія.
56. Соціальні відносини в медичній галузі.
57. Порівняльний аналіз систем охорони здоров'я.
58. Тенденції розвитку системи охорони здоров'я в Україні.

Форма підсумкового контролю успішності навчання

Підсумковий контроль успішності навчання – залік.

Ця форма контролю полягає в оцінці засвоєння здобувачем освіти навчального матеріалу виключно на підставі результатів виконання ним певних видів робіт на практичних заняттях та самостійної роботи і виставляється на останньому практичному занятті.

Система поточного та підсумкового контролю

Оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до Положення про організацію та методику проведення оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/6Tdcp23hyEkS7hqbJXdxYJVvURg4ZBljhCLVpOoU.pdf

Стандартизовані узагальнені критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти

За 4-бальною шкалою	Оцінка в ЕКТС	Критерії оцінювання
5 (відмінно)	A	Здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили, володіє не менш ніж 90% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
	B	Здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартизованих ситуаціях, самостійно виправляє помилки, кількість яких незначна, володіє не менш ніж 85% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
	C	Здобувач освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом науково-педагогічного працівника, цілком самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок, володіє не менш ніж 75% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.

4 (добре)	D	Здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень з допомогою науково-педагогічного працівника може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих, володіє не менш ніж 65% знань з теми як під час опитування, та видів контролю.
3 (задовільно)	E	Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні. володіє не менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
	FX	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину матеріалу, володіє менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
2 (незадовільно)	F	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, володіє менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.

Результат навчання оцінюється за двобальною шкалою (зараховано/незараховано) та багатобальною шкалою. Середня оцінка за поточну діяльність конвертується у бали за 200-бальною шкалою, відповідно до таблиці. Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач освіти з дисципліни – 200. Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати здобувач вищої освіти –122.

Уніфікована таблиця відповідності балів за поточну успішність, екзамен, та традиційній чотирьохбальній оцінці.

Середній бал за	Бали за поточну	Бали за ПМК з	Бали за модуль	Категорія	За 4-бальною
поточну успішність (А)	успішність з модуля (А * 24)	модуля (А * 16)	та/або екзамен (А * 24 + А * 16)	ЄКТС	шкалою
2	48	32	80	F FX	2 незадовільно
2,1	50	34	84		
2,15	52	34	86		
2,2	53	35	88		
2,25	54	36	90		
2,3	55	37	92		
2,35	56	38	94		
2,4	58	38	96		
2,45	59	39	98		
2,5	60	40	100		
2,55	61	41	102		
2,6	62	42	104		
2,65	64	42	106		
2,7	65	43	108		
2,75	66	44	110		
2,8	67	45	112		
2,85	68	46	114		
2,9	70	46	116		
2,95	71	47	118		
3	72	50	122	E	3 задовільно
3,05	73	50	123		
3,1	74	50	124		
3,15	76	50	126		
3,2	77	51	128	D	
3,25	78	52	130		
3,3	79	53	132		
3,35	80	54	134		
3,4	82	54	136		

3,45	83	55	138	С	4 добре
3,5	84	56	140		
3,55	85	57	142		
3,6	86	58	144		
3,65	88	58	146		
3,7	89	59	148		
3,75	90	60	150		
3,8	91	61	152		
3,85	92	62	154		
3,9	94	62	156		
3,95	95	63	158		
4	96	64	160	В	
4,05	97	65	162		
4,1	98	66	164		
4,15	100	66	166		
4,2	101	67	168		
4,25	102	68	170		
4,3	103	69	172		
4,35	104	70	174		
4,4	106	70	176		
4,45	107	71	178		
4,5	108	72	180		А
4,55	109	73	182		
4,6	110	74	184		
4,65	112	74	186		
4,7	113	75	188		
4,75	114	76	190		
4,8	115	77	192		
4,85	116	78	194		
4,9	118	78	196		
4,95	119	79	198		
5	120	80	200		

Методи навчання

Процес активізації навчання вимагає певної спільної діяльності викладача і здобувача освіти, застосування різноманітних засобів, форм, системи дій, прийомів, спрямованих на розв'язання освітніх завдань.

У процесі викладання навчальної дисципліни для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачене застосування як активних, так і інтерактивних методів і навчальних технологій, серед яких: робота в малих групах, проблемно-пошуковий метод, брейнстормінг, мікрофон, ситуаційний аналіз, презентації, дискусії, метод аналізу і діагностики ситуації.

Методи контролю

Методами контролю є поточний контроль, оцінка виконання самостійної роботи за темами, підсумковий контроль, усне індивідуальне опитування, письмовий тестовий контроль, індивідуальні завдання, студентські презентації.

Методичне забезпечення

1. Робоча навчальна програма.
2. Плани лекцій, практичних занять та самостійної роботи студентів.
3. Силабус.

4. Методичні розробки лекцій.
5. Список підручників, навчальних і навчально-методичних посібників та іншої навчальної літератури, рекомендованої при вивченні дисципліни.
6. Матеріали для контролю знань, умінь, навичок студентів
7. Електронні версії мультимедійних презентацій лекцій.

Рекомендована література

Базова

1. Аблов А. Ф. Загальна соціологія : конспект лекцій. Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2019. 130 с.
2. Балановський Я. Соціологія: організація емпіричного дослідження. Навчальний посібник. Умань. ФОП Жовтий О.О. 2019. 470 с.
3. Волович В.І. Соціологія. Підручник. [Центр навчальної літератури \(ЦУЛ\)](#), 2019. 808 с.
4. Галузеві соціології в умовах глобальних змін і суспільних трансформацій : збірник наукових статей. Упоряд. А.О. Петренко-Лисак, В.В. Черпак. К. : Каравела, 2017. 307 с.
5. Гончарук-Чолач Т. В., Джугла Н.В. Політична соціологія: навчальний посібник. Тернопіль: Видавничополіграфічний центр «Економічна думка ТНЕУ», 2018. 250 с.
6. Історія соціології (у 2-х кн.) [Електронний ресурс] : навчальний посібник / О. А. Рахманов, С. С. Бульбенюк, Ю. М. Манелюк. К.: КНЕУ, 2017. 279 с.
7. Історія української соціології : навчальний посібник / Батаєва Катерина, Бурлачук Віктор, Головаха-Хікс Інна, Захарченко Марк, Іваненко Олена, Каневська Ірина, Кресіна Ірина, Матяш Ірина, Молчанов Михайло, Рибщун Олександр, Степаненко Віктор; за заг. ред. Катерини Батаєвої, Віктора Бурлачука і Віктора Степаненка. — К.: Видавничий дім «Кондор», 2018. — 392 с
8. Кузьменко Т.М. Соціологія. Підручник. [Центр навчальної літератури \(ЦУЛ\)](#), 2019. 320 с.
9. Лукашевич М.П., Шандор Ф.Ф. Соціологія ринку: Підручник. К.: ЗНАННЯ, 2017. 230 с.
10. Соціологічні та політологічні студії: підручник для студентів вищих закладів освіти / За ред. професора А.С. Лобанової. К.: Каравела, 2018. 520 с
11. Соціологія : навч. посібник для здобувач. вищ. юрид. освіти / Р.І. Амірова, Ю.В. Візниця, І.В. Грабовець та ін. Дніпро : ДДУВС, 2018. 176 с.
12. Соціологія: навчальний посібник для студентів усіх спеціальностей денної форми навчання, що вивчають «Соціологію» / О. В. Горпинич, О. Ю. Клименко, Л. М. Москаленко, М. С. Труш, В. Ф. Ятченко. Київ : ДУТ, 2019. 235 с.
13. Соціологія: теорії середнього рівня: навчальний посібник / за наук. ред. Ю. Ф. Пачковського [Н. В. Коваліско, Т. Д. Лапан, Н. Й. Черниш та ін.]. Київ : «Каравела», 2020. 356 с.

Допоміжна

1. Горпинич О. В., Ібрагімова З.І. Дослідження соціальнокультурного розвитку міського простору в соціологічних вимірах сьогодення. Навчальний посібник. Грані, 2019. Т. 22. № 1. С. 34-41.
2. Горпинич О.В. Теоретичні засади дослідження процесу впливу ЗМІ на формування толерантності у суспільств. Габітус. Одеса, 2018. № 5. С. 42-49.
3. Горпинич О.В., Архипова А.О. Соціологія масових комунікацій та медіапланування: навчальний посібник. Київ: Державний університет телекомунікацій, 2018. 255 с.
4. Горпинич О.В., Москаленко Л.М. Соціологія Інтернету: навчальний посібник. Київ: Державний університет телекомунікацій, 2019, – 240 с.
5. Горпинич О.В., Архипова А.О. Гра як соціальна технологія управління персоналом. Економіка. Менеджмент. Бізнес. 2018. № 1(23). С. 66-74.
6. Ризики в сучасному нестабільному суспільстві: соціальні і культурні виміри; за ред. Л.Г. Скокової. Київ: Інститут соціології НАН України, 2021. 295 с.
7. Ятченко В. Соціальна травма в філософському й соціологічному знанні. Гілея: науковий вісник. Вип. 145(6). Ч.2, 2019. С. 183-186.
8. Черниш Н. Соціологія сьогодні: тенденції та перспективи розвитку. Соціологія: теорія, методи, маркетинг, 2017. № 4. С. 5-21.

Інформаційні ресурси

1. <https://sau.in.ua/> – офіційний сайт соціологічної асоціації України (устав САУ, кодекс професійної етики соціолога, указ президента про розвиток соціологічної науки).
2. <https://razumkov.org.ua/> – офіційний сайт українського центру економічних та політичних досліджень ім. Разумкова (представлені результати досліджень, діаграми, кількісні показники, наводяться дані порівняльних досліджень)
3. <https://ratinggroup.ua/> - сайт соціологічної групи «Рейтинг»
4. <https://kiis.com.ua/> - сайт Київського міжнародного інституту соціології
3. <http://socis.kiev.ua/ua/> – сайт центру соціальних та маркетингових досліджень (Київ), викладено багатий емпіричний матеріал (результати соціологічних досліджень, публікації центру, статистичні дані).
4. <https://ukrstat.gov.ua/> - статистичні матеріали Держкомстату України

Розробник

Викладачка закладу вищої освіти

Вікторія ПРОКОПЕНКО